

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/539/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1712213336
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Považan
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2013:1712213336.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: N. N. T., B. XX.XX.XXXX, X. T. XXX/XX, XXX XX B. J., zast. Zahoráková & Partners, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Krasovského 13, Bratislava, proti odporcovi: T. T., B. XX.XX.XXXX, X. T. XXX/XX, XXX XX B. J., o vylúčenie odporcu z užívania nehnuteľnosti, na odvolanie navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok zo dňa 11. júla 2013, č.k. 6C/151/2012 - 41 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa nepriznal navrhovateľke oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, z dôvodu nesplnenia podmienok na jej oslobodenie podľa ust. § 138 ods. 1 O.s.p., keď mal preukázané, že navrhovateľka je zamestnaná na Generálnom riaditeľstve ŽSR, ako vedúci referent špecialista a jej čistý príjem za mesiac marec 2013 bol 1.072,66 €, je spoluvlastníčkou rodinného domu, vlastní motorové vozidlo, spláca úvery a pôžičky od bánk a iných osôb, platí výdavky na cestovné a lieky. Má dve maloleté deti a v súčasnosti je v rozvodovom konaní s odporcom.

Rozhodol tak na základe žiadosti navrhovateľky, doručenej súdu prvého stupňa dňa 17.05.2013, ktorou žiadala o oslobodenie od platenia súdneho poplatku s poukazom na jej pomery a dôvodením, že po nariadení predbežného opatrenia Okresným súdom v Pezinku, č. k. IOC/130/2012-32, ktorým sa odporcovi zakázalo vstupovať do ich rodinného domu, odporca prestal akoukoľvek peňažnou čiastkou prispievať na náklady spojené s užívaním rodinného domu (dom v súčasnosti užíva navrhovateľka spoločne s ich dvoma maloletými deťmi), ale aj spláca úverové splátky do Všeobecnej úverovej banky (292 € mesačne) a Stavebnej sporiteľne (175 € mesačne); za úvery použité na stavbu ich rodinného domu. Z jej príjmu, približne vo výške 800 € hradí bankám, v záujme ochrániť ich spoločný majetok, mesačne sumu 467 € a vo zvyšku hradí všetky ostatné náklady. Na základe uvedeného a vyplneného tlačiva pre dokladovanie pomerov účastníka uzavrel, že chýba splnenie jednej z kumulatívnych podmienok a to pomery navrhovateľky odôvodňujúce oslobodenie od platenia súdnych poplatkov.

Voči uvedenému uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka, v ktorom čiastočne zopakovala dôvody uvedené v žiadosti o oslobodenie od platenia poplatku, že odporca na obe deti platí výživné spolu vo výške 140 €, v konaní o rozvod manželstva sa domáha nariadenia striedavej výchovy ale na druhej strane od 12.04.2013 predbežným opatrením nariadený styk s maloletými deťmi nedodržiava. Uviedla, že v konaní o nariadenie predbežného opatrenia a v konaní o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva z dôvodu úhrady preddavku na znalecké dokazovanie od platenia poplatku oslobodená bola. Ďalej poukázala na ich rodinnú situáciu a na nezodpovedné správanie odporcu.

Odvolačný súd preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 1 O.s.p., odvolanie navrhovateľa prejednal bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nie je možné vyhovieť.

Jedným zo základných práv občana je právo domáhať sa určeným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Toto právo má každý, teda aj ten, kto nemá finančné prostriedky na zaplatenie súdneho poplatku. Preto aj keď zákon určí povinnosť uhradiť súdny poplatok ako podmienku postupu pri uplatňovaní práva v civilnom procese, súčasne upravuje okolnosti, za ktorých možno túto podmienku odpustiť. Tie potom nerozlišujú potenciálnych žiadateľov o túto výnimku podľa spôsobu a okolností za ktorých vznikol problém, ktorý je predmetom konania a nerozlišujú účastníka podľa povolania či profesie, ani neurčujú kritéria dĺžky vedomosti o povinnosti uhradiť súdny poplatok.

Podľa § 138 ods. 1 O.s.p. na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešne uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Oslobodiť účastníka od platenia súdnych poplatkov podľa uvedeného zákonného ustanovenia je teda možné iba za súčasného splnenia dvoch predpokladov:

1. Odôvodňujú to pomery účastníka;
2. Nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva.

Ak čo i len jeden z uvedených predpokladov nie je splnený, súd nemôže účastníkovi priznať oslobodenie od súdnych poplatkov.

Pri rozhodovaní o žiadosti o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov prihliada súd na jednej strane na povahu uplatneného nároku, výšku súdneho poplatku a možných nákladov na dokazovanie a na strane druhej sú rozhodujúce majetkové, zárobkové, rodinné, zdravotné a osobné pomery účastníka. Z hľadiska posudzovania jeho platobnej schopnosti (solventnosti) nie je možné sa obmedziť len na zistenie, či má disponibilné peňažné prostriedky, ale je nutné vziať do úvahy aj jeho celkové majetkové pomery, teda aj spôsobilosť si tieto prostriedky zadovážiť.

Po preskúmaní veci sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvého stupňa prezentovaným v napadnutom uznesení, že navrhovateľka má taký príjem a disponuje takým objemom majetku, že vzhľadom na jej pomery nie je ten prípad, kedy by mal štát suplovať povinnosť účastníka uhradiť súdny poplatok aj keď by nešlo o zrejme bezúspešné bránenie alebo uplatňovanie práva. Samotný momentálny nedostatok disponibilných finančných prostriedkov nie je sám osebe dostatočným dôvodom pre oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, pretože rozhodujúcim kritériom sú celkové majetkové pomery žiadateľa zhodnotené z dlhodobého hľadiska. Okrem majetkových pomerov žiadajúceho účastníka je potrebné tiež skúmať skutočnosť, či zo strany účastníka domáhajúceho sa priznania oslobodenia od súdnych poplatkov, nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie či bránenie práva, pričom obidva predpoklady musia byť splnené súčasne. I keď jeden z týchto kumulatívnych predpokladov bude predmetom meritórneho konania, z doložených dôkazov je možné jednoznačne uzavrieť, že navrhovateľka neosvedčila objektívnu neschopnosť zaplatiť súdny poplatok, preto odvolací súd podporil zhodne so súdom prvého stupňa jeho záver, že osobné, majetkové a zárobkové pomery navrhovateľky nenapĺňajú podmienky na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov a teda zhodne so súdom prvého stupňa skonštatoval nesplnenie zákonných predpokladov na oslobodenie navrhovateľky od platenia súdnych poplatkov a uznesenie súdu prvého stupňa v súlade s ust. § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil .

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.